

Nr 162.

Av herr **Kollberg** och fru **Gärde Widemar**, *angående säkerställande av största möjliga nylontillförsel till landet vid kommande förhandlingar om handelsavtal.*

Det är icke många av den moderna syntetiska kemiens produkter, som kommit att stå i förgrunden för allmänhetens intresse på samma sätt som nylonet. Kanske var det icke alldeles lyckligt för introduktionen i vårt land av denna uppfinning, att nylon till en början kom hit endast i form av tunna damstrumpor. Detta gav ett allmänt intryck av att här presenterades endast en lyxvara av intet eller underordnat värde i en tid när det gäller för vårt folkhushåll att i möjligaste mån importera endast vad vi ha mer eller mindre oundgängligt behov av. Detta intryck är dock, om man tar hänsyn till möjligheterna för nylonets mångsidiga användning och till dess verkligt goda egenskaper som textil, helt oriktigt. Till denna insikt har man nu också kommit bland fackmännen, och det var lika litet någon slump som någon reklamåtgärd, när en facktidning nyligen ställde denna fråga under diskussion i en artikel, betitlad »Är nylon lyx?» I svaret gavs ett stort antal sakkuppgifter, som alla peka på att nylon ingalunda är någon lyxvara. De tekniska utredningsresultat och de nationalekonomiska slutsatser, som både i nämnda sammanhang och vid andra tillfällen under senare tid framkommit, må lämnas åt männen av facket på respektive områden att klargöra och styrka. Det synes dock numera fullt obestriddigt att nylon som råvara icke ställer sig dyrare än annan textil men att det besitter en hållbarhet, vilken i längden gör det billigare i bruk och därtill besparar konsumenterna massor av arbete och tidsutdräkt.

I textil användes nylon såväl i form av heldragen nylontråd som i form av korta, krusiga fibrer, sistnämnda vara kallad nylonull. Det var den heldragna varan, som representerade nylonet, när det först infördes i Sverige. Det var den, som framträdde i konkurrens med natursilke och konstsilke, och det var den, som kom att få oss att se på hela frågan om nylonets värde som gällde det endast lyxartiklar. Samma heldragna vara kan emellertid användas och användes i utlandet för framställning icke endast av strumpor utan även av skjortor och damunderplagg av alla slag, och dess lättvättbarhet, friheten från nödvändigheten att underkasta de tvättade plaggen strykning och framför allt dess stora hållbarhet ha kommit efterfrågan att ständigt växa.

Än viktigare är emellertid nylonullen. Den har de flesta av naturullens goda egenskaper, bl. a. en värmebevarande förmåga, som obetydligt skiljer sig från naturvarans, den är i prishänseende likställd med god ull, och den

har därtill en slitstyrka, som vida överstiger ullens. Uppgifterna om flerdigheten av denna slitstyrka växla, men ingen sakkunskap har velat bestrida att siffran 2,5 vid jämförelse med naturullen är ett minimum. Därtill kommer att nylonullen utan svårighet låter sig blanda med annan textilråvara, varvid man erhåller blandprodukter som i sig förena de däri ingående ämnenas alla goda egenskaper. Erfarenheterna rörande ändamålsenlig blandning äro också stora. Slutligen må nämnas att svensk industri har möjligheter att bearbeta till landet införd nylonråvara, vare sig det gäller den heldragna kvaliteten eller ullen.

Det är nu uppenbart, att nylonet är en framtidsvara, som har förutsättningar att bli av den största betydelse för våra hem och våra husmödrar. Man överdriver icke, om man påstår, att nu dagligen i vårt land tiotusentals arbetstimmar läggas ned på strumpstoppning och annat underhållsarbete på underkläder och därmed jämförliga textilier. Det skulle vara av oskattbart värde för husmödrarna och för alla i hemarbetet sysselsatta, om denna tid kunde avsevärt nedbringas. Och för hemmens budget skulle en motsvarande minskning i utgifterna för nyanskaffning bli av en betydelse, som växte mer än proportionellt mot tillgångarnas storlek.

För närvarande torde visserligen efterfrågan på nylon i dess olika former vara större på världsmarknaden än tillgången, och vårt lands möjligheter att inköpa erforderliga mängder av varan äro för dagen begränsade av denna anledning. Men otvivelaktigt kommer efterfrågan att verka till ökad produktion, och man bör kunna se fram mot en icke alltför avlägsen tidpunkt, då produktion och efterfrågan väga mera jämnt. Men redan nu är det av intresse för de svenska hushållen att ansträngningar göras för att låta dem få största möjliga andel i vad som finnes till disposition.

Med anledning av vad ovan anförts och då hushållens besparingar måste anses ytterst innebära en besparing också för landet i dess helhet få vi trots kända valutasvårigheter hemställa,

att riksdagen ville tillskriva Kungl. Maj:t med anhållan att vid kommande förhandlingar om handelsavtal sådana instruktioner måtte givas utredningsinstanser och förhandlare att alla tillfällen iakttagas att säkerställa den största möjliga nylontillförsel till vårt land.

Stockholm den 22 januari 1949.

Gustaf Kollberg.

Ingrid Gärde Widemar.